

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

16.10.2023 nr DM-124709-15

Jädivere uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/519381 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ja haldusmenetluse seaduse § 61 ning Sokkel Karjäärid OÜ 05.05.2023 esitatud taotluse nr T-L.MU/1018521, otsustab Keskkonnaamet:

1. Anda Sokkel Karjäärid OÜ-le (registrikood 16392048) geoloogilise uuringu loa nr L.MU/519381 Jädivere uuringuruumis kehtivusajaga viis aastat.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/519381 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/519381 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Sokkel Karjäärid OÜ (registrikood 16392048, aadress Rapla maakond, Rapla vald, Lipa küla, Kuivati, 78405) esitas 05.05.2023 Keskkonnaametile Jädivere uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse. Nõuetele vastav taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 05.05.2023 numbriga DM-124709-1.

Jädivere uuringuruumi geoloogilise uuringu luba taotletakse Rapla maakonnas Märjamaa vallas Jädivere külas katastriüksusel Märjamaa metskond 66 (katastritunnus 88402:002:0490, reg. osa nr 13544750). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 155,98 ha ning teenindusala koosneb kahest lahustükist (idapoolse lahustüki pindala on 51,88 ha ja läänepoolse lahustüki pindala on 104,10 ha). Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 106 uuringupuurauku ja kuni 106 uuringukaevet. Uurimissügavus on kuni 15 m. Uuritavaks maavaraks on ehitusliiv. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt teede- ja üldehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat. Uuringu teostaja on Sokkel Karjäärid OÜ (KOTKAS-es 17.05.2023 kiri nr DM-124709-3). Keskkonnaamet küsis 12.10.2023 kirjaga nr DM-124709-14 selgitust uuringu teostaja kohta. Vastavalt ettevõtte telefoni teel antud täpsustusele märgib Keskkonnaamet, et uuringute teostajal puudub vastav tegevusluba ja hüdrogeoloogiliste tööde tegemiseks tuleb leida vastav ettevõtte.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolsem lahustükk kattub täielikult maaparandussüsteemiga Jädivere3 (TP-675), mille kood maaparandussüsteemide registris on 5111420010130001. Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolsem lahustükk kattub maaparandussüsteemidega Jädivere1 (TP-675), Jädivere2 (TP-675) ja Jädivere3 (TP-675) mille koodid on maaparandussüsteemide registris vastavalt 5111420010080002, 5111420010120001 ja 5111420010130001. Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükkide vahelisel alal kulgeb kuni 10 km² valgalaga maaparandussüsteemi eesvool Jädivere3 (TP-675) (maaparandussüsteemide registri kood 51114200101300011M; eesvoolu kaitsevöönd 12 m; veekaitsevöönd 1 m) koos vee- ja eesvoolu kaitsevöönditega, mis asub lahustükkide lääne- ja idaservast vähemalt 12,5 m kaugusel. Taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolsest edelaservast ~ 12,6 m kaugusel asub kuni 10 km² valgalaga maaparandussüsteemi eesvool Jädivere2 (TP-675) (maaparandussüsteemide registri kood 51114200101200011M; eesvoolu kaitsevöönd 12 m; veekaitsevöönd 1 m) koos vee- ja eesvoolu kaitsevöönditega. Eelmainitud maaparandussüsteemide eesvoolu kaitsevööndid ei kattu taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükkidega.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idapoolse lahustüki idaservast ~ 6,2 m kaugusel asuvad III kategooria kaitsealuste liikide *Dactylorhiza fuchsii* (vööthuil-sõrmkäpp), *Epipactis palustris* (soo-neiuvaip) ja *Platanthera bifolia* (kahelehine käokeel) kasvukohad (Eesti looduse infosüsteemi koodid vastavalt KLO9330605, KLO9330668 ja KLO9330809).

Metsatee Kalbuse tee (nr 8840645) asub taotletava uuringuruumi teenindusala läänepoolsema lahustüki kesk- ja lõunaosal. Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükke läbib metsatee Teeääre tee (nr 8840644), mis lõiguti on metsatee ja lõiguti eratee. Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükke läbiv tee on metsatee. Uuringuloa omanikul tuleb välja selgitada teede kaitsevööndite ulatus ja nendes tegutsemise tingimused.

Taotluse seletuskirjas on selgitatud, et välitöödel ei tehta töid uuringuruumi läbivatel teedel ega nende vahetus läheduses (kuni 10 m) ja teedel liikumine välitööde ajal ei ole häiritud. Geoloogiliste töödega ei avaldata mõju kuivenduskraavidele ega maaparandussüsteemide toimimisele.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (11.05.2023 kiri nr 9-3/23/7839-2).

Riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 05.05.2023.

Jädivere uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Jädivere uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS

erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 22.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 22.05.2023 kirjaga nr DM-124709-4. Uuringuloa taotluse avalikustamise käigus on igapähe õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel palus Keskkonnaamet 22.05.2023 kirjaga nr DM-124709-6 riigivara valitseja nõusolekut katastriüksuse Märjamaa metskond 66 (katastritunnus 88402:002:0490) kasutamiseks geoloogilise uuringu tegemise eesmärgil.

Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) riigivara valitseja volitatud asutusena nõustus 31.05.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/3322 (registreeritud KOTKAS 13.06.2023 numbriga DM-124709-7) Jädivere uuringuruumis uuringute tegemisega järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Raplamaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks muutmata sõnastuses.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 22.05.2023 kirjaga nr DM-124709-5 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Märjamaa Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud. Märjamaa Vallavolikogu nõustus 21.07.2023 otsusega nr 130 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-8) Jädivere uuringuruumi uuringuloa andmisega järgmistel tingimustel:

1. uuringuloa ala vähendatakse vastavalt vallavolikogu otsusele lisatud plaanile;
2. kui uuringute läbiviimise käigus muudetakse veerežiimi nii, et olemasolevatel hoonestatud kinnistutel, mis jäävad kuni 800 m kaugusele rajatavatest puuraukudest tekivad olemasolevates kaevudes veeprobleemid, siis uuringu läbiviija tasub ise uute puurkaevude rajamise eest või korraldab ise uute puurkaevude rajamise;
3. võimaliku tulevase kaevandamisloa puhul arvestada, et materjali väljavedu alalt toimuks uuringuala põhjaküljes asuva Märjamaa vallale kuuluva Seljakalda tee kaudu, mida on vaja rekonstrueerida kaevandamisloa omaniku poolt;
4. väljaveo tee äärde jäävate elamute juures tuleb kaevandamisloa omanikel rajada tolmuva teekate.

Keskkonnaamet edastas 25.07.2023 kirjaga nr DM-124709-9 Sokkel Karjäärid OÜ-le tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Märjamaa Vallavolikogu 21.07.2023 otsuse nr 130.

Sokkel Karjäärid OÜ teavitas Keskkonnaametit 08.08.2023 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-11), et esitas Märjamaa Vallavalitsusele vaide ühe kõrvaltingimuse osas

ja mitte otsuse üle tervikuna.

Märjamaa Vallavolikogu rahuldas 29.08.2023 otsusega nr 135 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-10) Sokkel Karjäärid OÜ 08.08.2023 esitatud vaide ning tunnistas kehtetuks Märjamaa Vallavolikogu 21.07.2023 otsuse nr 130 punkti 1 osas, millega sätestati uuringu teostajale nõue vähendada uuringuloo ala vastavalt vallavolikogu otsusele lisatud plaanile.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 21.09.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Sokkel Karjäärid OÜ-lt 20.09.2023 kirjaga nr DM-124709-12 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja teadmiseks Märjamaa Vallavalitsusele. Sokkel Karjäärid OÜ vastasid 25.09.2023 kirjaga (registreeritud KOTKAS-es 25.09.2023 numbriga DM-124709-13), kus leidsid, et eelnõu sobib. Välja toodi kaks andmete korrektsusega seonduvat parandust, mis on eelnõusse ka sisse viidud. Rohkem arvamusi menetlusosalistel eelnõu kohta ei olnud, Märjamaa Vallavalitsus kahe nädala jooksul arvamust ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (*määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul *KMH* algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega *KMH* vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostaja on Sokkel Karjäärid OÜ (registrikood 16392048, aadress Kuivati, Lipa küla, Rapla vald, Rapla maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Sokkel Karjäärid OÜ esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa taotluse menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt MaaPS, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, JäätS jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

RMK esitas 13.06.2023 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-7) kirjaga järgmised tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Raplamaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Loale kantakse kõik eelnimetatud tingimused eeltoodud sõnastuses.

Märjamaa Vallavolikogu esitas 21.07.2023 otsusega nr 130 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-8) Jädivere uuringuruumi uuringuloale järgmised tingimused:

1. uuringuloa ala vähendatakse vastavalt vallavolikogu otsusele lisatud plaanile; kui uuringute läbiviimise käigus muudetakse veerežiimi nii, et olemasolevatel hoonestatud kinnistutel, mis jäävad kuni 800 m kaugusele rajatavatest puuraukudest tekivad olemasolevates kaevudes veeprobleemid, siis uuringu läbiviija tasub ise uute puurkaevude rajamise eest või korraldab ise uute puurkaevude rajamise;
3. võimaliku tulevase kaevandamisloa puhul arvestada, et materjali väljavedu alalt toimuks uuringuala põhjaküljes asuva Märjamaa vallale kuuluva Seljakalda tee kaudu, mida on vaja rekonstrueerida kaevandamisloa omaniku poolt;
4. väljaveo tee äärde jäävate elamute juures tuleb kaevandamisloa omanikel rajada tolmuvara teekate.

Loale ei kanta Märjamaa Vallavolikogu 21.07.2023 otsuses nr 130 esitatud tingimust nr 1, kuna Märjamaa Vallavolikogu rahuldas 29.08.2023 otsusega nr 135 (registreeritud KOTKAS-s numbriga DM-124709-10) Sokkel Karjäärid OÜ 08.08.2023 esitatud vaide ning tunnistas kehtetuks Märjamaa Vallavolikogu 21.07.2023 otsuse nr 130 punkti 1 osas. Ülejäänud tingimused kantakse loale eeltoodud sõnastuses.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 1 - 5, 8 - 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Jädivere uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Sokkel Karjäärid OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 11.10.2023).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnavalua saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Jädivere uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Teadmiseks: ANTS HAIDLA, CLAUDIA LENAERTS, ENDEL KARITS, Enn Roosi, Eremka OÜ, Ingka Investments Estonia OÜ, JAAN LAUBE, JAANUS AURELIUS KANGUR, KADRI PENTIKÄINEN, LAURI ALU, Maa-amet, Märjamaa Vallavalitsus, MARKO OSSEP, Osaühing Heiling, Osaühing LANDEKER, Osaühing Metsagrupp, Osaühing Metsapartner, Osaühing Oks Trading, OTTO POPEL, Põllumajandus- ja Toiduamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, SCA Metsavarad OÜ, TIINA NURMI, Tornator Eesti OÜ, TRIIN TÄHTLA, ULVI ZAGURSKAJA, URVE KANGUR, Villa Cartelloni OÜ

Mihkel Annusver
spetsialist
maapõuebüroo